

DN Sorø

Bemærkninger til

Miljøministeriets høring vedrørende justering af Natura 2000 områder i Sorø Kommune

Tre områder er i Sorø kommune berørt af justeringer. Da to af områderne, som også er de største, ikke ligger kun i Sorø kommune, er det på det foreliggende grundlag ikke muligt at opgøre, hvor meget areal der samlet set henholdsvis fjernes og tilføjes inden for Sorø kommunes grænser. Men samlet for de tre områder fjernes 253,7 ha land og tilføjes 70,2 ha land.

Generelt er der inden for Sorø kommune tale om afrunding af Natura 2000 arealer. Der er tale om pænt store arealer der tilføjes i alle tre områder.

Der er dog ikke taget hensyn til en af kommunens væsentligste habitatarter (bilag IV), hasselmusen. Hasselmusen er Sorø Kommunes ansvar, og derfor må dens område også sikres beskyttelse ved at lægge habitatområder i dens spredningskorridorer.

De tre områder er

1. Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å (Område 156, underområde F117 som omfatter Store Åmose)
2. Nordlige del af Sorø Sønderskov Område 160, underområde H141)
3. Holmegårds mose og Porsemose (Område 163, underområde H194)

Store Åmose

I hele det berørte område er der fjernet 172,1 ha land og 16,4 ha land er tilføjes. Den største del af det fjernede areal ligger i Holbæk kommune. Af det udvidede areal, som er fuglebeskyttelsesområde, ligger en mindre del vest for Bodal Gods.

I beskrivelsen af området er anført, at "en del af området er foreslået omklassificeret så det også bliver fuglebeskyttelsesområde på baggrund af engsnarre, havørn, isfugl og rødrygget tornskade".

Der ses med tilfredshed på omklassificeringen til fuglebeskyttelsesområde. Områder øst for Store Åmose op til Åmose Å og øst for Bodal Gods er fjernet. Dette giver ikke anledning til bemærkninger.

Nordlige del af Sorø Sønderskov

I dette område, der i den lokale geografi kaldes Flommen, er 0,8 ha land fjernet og 8,9 ha land tilføjet. Området ligger i hele sin udstrækning inden for Sorø kommunes grænser.

Ændringerne af området er begrundet med, at "området består af fire delområder. De tre delområder, der omgiver engområdet Flommen, er sammenkædet med levesteder for eremit. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet."

De fjernede områder er primært tæt på bebyggede områder og en rasteplads. De tilføjede områder er primært en udvidelse for at sikre habitatarten, og udvidelsen er ind i områder, der allerede er beskyttet ved fredning.

Ændringerne giver ikke anledning til bemærkninger.

Holmegårds mose og Porsemose

I dette område, er der fjernet 80,8 ha land og tilføjet 44,9 ha land. Heraf er det alene område i den nordlige del af Tystrup sø, Suserup skov, Suserup Overdrev og sydligste del af Broby Vesterskov, der ligger i Sorø kommune. Dvs. området ved Kongskilde og Frederikskilde.

Justeringerne er begrundet i følgende: "Området er foreslået udvidet med arealer ved Kongskilde af hensyn til forekomster af bæklampret, sumpvindelsnegl og skovnaturtyper. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet, herunder genslyngningen af Susåen." De områder der er fjernet ved Kongskilde er mindre bebyggelser og en enkelt mark.

Langs Susåen (indenfor Sorø Kommune) mod øst fra Broby Vesterskov til Vrangstrup er der fjernet mindre arealer langs åen, hvilket har indsnævret grænsen til åen. Det er uhensigtsmæssigt, da det begrænser beskyttelsen af livet i åen.

Der er foretaget en udvidelse af fuglebekyttelsesområdet fra Kongskilde mod vest langs Møllebækken og Frederikskilde skov. I disse områder findes også hasselmusen, som ikke noget sted er nævnt i begrundelsen for justeringerne.

Det er DN Sorø holdning, at hasselmusen som habitatart må sikres mulighed for øge bestanden.

Hasselmusen er i dag et af Danmarks sjældneste pattedyr. Den er truet overalt i sit udbredelsesområde pga. fragmentering og forringelse af dens levesteder. Hasselmusen er opført på den danske rødliste under kategorien EN og i EU's habitatdirektiv, bilag IV. Naturstyrelsens registrering i 2000-2005 viser, at der kun er ganske få og spredte lokaliteter med hasselmus i Danmark, og at skovene mellem Sorø og Slagelse er et kerneområde. I 2012 registrerede Naturstyrelsen tilstedeværelsen af hasselmus i Horsebøg Skov og Nyrup Skov. DN Sorø har gennem adskillige år sat kasser op og overvåget hasselmusen i Horsebøg Skov og i de seneste 1-2 år desuden langs Rødengvej og i Nyrup Skov samt omkring Topshøj Skov. Hvert år er der udarbejdet en rapport om hasselmusens status. (Rapporten for 2017 er under udarbejdelse og kan blive eftersendt, såfremt det ønskes)

Fra rapporten for 2016 kan gives følgende resumé:

"Den lille bestand af hasselmus i Sorø Kommune findes sporadisk i Eickstedtlund (som dog mest er Slagelse kommune) og omgivelser øst for bl.a. Ellepindevej 2, Norddelen af Nyrup Skov (delvist Slagelse kommune), Horsebøg Skov, Rødengområdet, Nyrup Skov (en mindre del er Slagelse kommune), Parnasvej 47 over til Feldskov, Topshøj Skov og omgivelser, Lindebjerg skov-Plessenske Overdrev-Lorup Skov (som delvist er Slagelse kommune), Agernhave og områder ved Kongskilde. Ovennævnte område er del af det ene af kun 2 kerneområder i Danmark, nemlig mellem Sorø og Slagelse. Om hasselmusen lever i Grydebjerg Skov og sydpå ned til jernbanen er ikke blevet undersøgt, men da den findes nord for jernbanen i Nyrup Skov og Eickstedtlund, er det ikke umuligt, at den også findes hér.

Hasselmusen er en relikart, som er knyttet til de gamle skovområder med rig og blandet busk- og trævegetation. Selv efter 15 års iagttagelser af Hasselmusen i Sorø kommune ved vi stadigvæk ikke om hasselmusens populationsstørrelse er stabil, voksende eller aftagende, bl.a. fordi samme individ kan have flere sommerreder. Ingen steder er den talrig. Vi kan kun sige, at der er en sporadisk forekomst i ovennævnte områder.

Konklusionen er, at hasselmusens lille population er meget sårbar overfor det moderne skovbrug samt andre tiltag, såsom grusgravning, som kan fragmentere populationerne yderligere. Grusgravning ødelægger mange år fremover hasselmusens mulighed for at finde vinterredsteder og fødeplanter samt ødelægger spredningsveje, idet hasselmusen er meget lidt mobil og i reglen kun færdes oppe i vegetationen.

Konklusionen er, at hasselmusen med sikkerhed forekommer i en stor del af området. Trods et par år med god ynglesucces, må vi konstatere, at vi ikke ved noget om populationsudviklingen af denne sårbare og sjældne syvsover.”

Fundstederne af hasselmus i 2016 er angivet på kortudsnittet nedenfor.

Derfor finder DN Sorø, at det er nødvendigt, at habitatområdet udvides med korridorer for hasselmus for at den undgår at blive isoleret i små populationer. Disse korridorer skal ligge både øst-vest og nord-syd i skovene vest for Parnasvej fra jernbanen mod syd til Kongskilde.

Dertil kommer, at der i de angivne områder ifølge hjemmesiden ”Fugle og Natur” og DOF-Basen findes en lang række andre habitat arter som bl.a.:

Skovmår (Habitatdirektiv, bilag IV; DN Sorø har opsat kasser til denne og fører tilsyn med dens forekomst), Dværgflagermus (Habitatdirektiv, bilag IV), Løvfrø, (Habitatdirektiv bilag IV), Skæv Vindelsnegl og sumpvindelsnegl (Habitatdirektiv, bilag II), Vinbjergsnegl (Habitatdirektiv, bilag V), Rødrygget Tornskade (ynglende; Habitatdirektiv, bilag I).

Rød skravering: positivt fund

Blå skravering: negativt fund

Den røde firkant vest for område G tilhører dette område

DN Sorø finder det derfor bydende nødvendigt, at habitatområdet udvides i det angivne område med et kerneområde og korridorer for hasselmus således, at den undgår at blive isoleret i små populationer, og at en levedygtig bestand kan opretholdes. Området med korridorer skal ligge både øst-vest og nord-syd i skovene vest for Parnasvej fra jernbanen mod syd til Kongskilde.

DN Sorø foreslår på baggrund af ovenstående:

at habitatområde (H194) ved Tystrup sø udvides mod nord således, at det omfatter spredningskorridor og kerneområde for hasselmus. Det vil ligeledes understøtte forekomsten af andre habitatarter som Skovmår, Dværgflagermus, Løvfrø, Skæv Vindelsnegl, sumpvindelsnegl, Vinbjergsnegl og Rødrygget Tornskade.

DN Sorø, 30. december 2017

Niels Hilker, formand